

Уръ или *Ourr*, дума останала у дунавските българи отъ иѣкогашните имъ господари, означава господарь, повелитель, въ която смислъ се употрѣба и въ мадж. езикъ. *Миклаши*. — *Рослеръ* и *Хурбалаи* смѣтатъ думата за угро-финска, и я сравняватъ съ остицки оурт = господинъ. Вамбери нѣма нищо какво да изрази противъ тая аналогия, но забѣлѣзва, че въпросната дума може по-лесно да се отъждестви съ т. оур = защита, покровитель. Ср. осм. Аллахоур-ола = богъ да ти бѣде покровитель.

Черигъ (*Тѣрсу*, гр. τζ отговаря на т. ч) = т. черик, чериг = войска армия. (Споредъ Вамбери, веднага узнаваемо).

Цокъ (*Τζοκος*) = т. чок, множество, могѣщество. Въ осм. като прилагателно.

Чаушинаръ, стблг. (sic) лично име, може-би развалена транскрипция отъ първонач. чаушлар = войници, които се изпращатъ като аванпостъ (Vorhut), отъ чауш, дума позната у осм. и кримските татари, въ значеніе на стража, пазачъ (ср. мадж. csősz = пазачъ) + оконч. за мн. ч. лар.

Челмать, име на единъ бълг. градъ на Кама. Чалим, челим — якъ, съединенъ, свързанъ и ат, по-право ата = баща, а може би и ата = островъ?

Шилку или *Шилку*, споредъ иѣкои = Василко. Вамбери счита това отъждественіе за несигурно, защото арабскиятъ транскрибентъ е ималъ поблизки форми *vass* или *vassil*.

Отъ прѣходните изслѣдвачи *Куника* се различава прѣдѣмно по това, че съсредоточава своето внимание главно върху единъ *специаленъ въпросъ* отъ цѣлата област на българологіята. До като ония се стараятъ да принесатъ колкото е възможно по-вече аргументи въ полза на цѣлата турско-татарска теория, Куникъ приема тая за доказана¹⁾ и употрѣбѣя всичкитъ си сръдства, за да даде основание на една мисль, която била се появила у него още къмъ сръдата на вѣка и която получи нова храна съ публикацията на Попови именникъ. Тая мисль е: че *потомците на „хагано-българите“ трябва да се търсятъ между днешните чуваши*. Тя е, която образува и прѣдмѣтъ на неговото „Разисканіе 1-іе. О родствѣ хагано-българъ съ чувашами по славяно-болгарскому именику“, което се появи като приложение къмъ често цитувания тукъ трудъ „Извѣстія Ал-Бекри и другихъ авторовъ о Руси и Славянахъ“ (статии и разисканія А. Куника и барона В. Розена). Прил. къмъ XXXII т. отъ Запискитъ на Петерб. Академія, № 2. Сиб. 1878.

Ето какъ излага самъ Куникъ исторіята и сжщността на своята „чувашка теория“:

Още въ 1845 година той билъ дошелъ до убѣждение, че чувашитъ сж се приселили тамъ, гдѣто живѣятъ и днесъ, още прѣди татаритъ (р. 145, заб.)²⁾ а когато захванатъ да си изяснява миналото и сегашното положеніе на приволжскитъ народи, той обърналъ особено внимание на чувашитъ (въ казанската, симбирската губернія и пр.) и скоро се убѣдилъ, че въ тѣхъ имаме остатъкъ отъ една *стара турска* група (р. 118). „Побуждаемый темнымъ предчувствіемъ, что чувашскій языкъ, не смотря

¹⁾ Ср. още „Толтаминъ и Фирсовъ“ прит. къмъ XXVII т. на Зап. Ак. Н., № 3, СПб. 1876., 35. — 60. отъ сжца.

²⁾ Ср. и *Б. Дорнъ*, Каспій, О походахъ древнихъ Русскихъ въ Табаристанъ 1875, р. 387, бѣлѣжа на Куника.